

Perheiden monimuotoisuus varhaiskasvatuksessa ja esi- ja alkuopetuksessa

Anna Moring
FT, johtava asiantuntija
Monimuotoiset perheet -verkosto

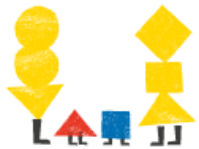

KAIKKIEN PERHEIDEN SUOMI

MONIMUOTOISET PERHEET

Monimuotoiset perheet -verkosto

ADOPTIOPERHEET

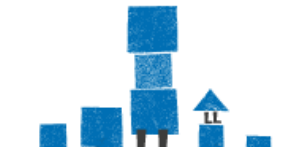
KAHDEN KULTTUURIN PERHEET

SIJAISPERHEET

LAPSIKUOLEMAPERHEET

YHDEN VANHEMMAN PERHEET

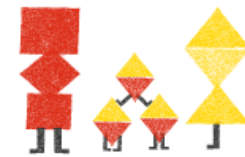
UUSPERHEET

LAPSETTOMAT PERHEET

LESKIPERHEET

KAKSOS- JA KOLMOSPERHEET

SATEENKAARIPERHEET

MONIMUOTOISET PERHEET

KAIKKIEN PERHEIDEN SUOMI

KAIKKIEN PERHEIDEN SUOMI

MONIMUOTOISET PERHEET

Perheiden monimuotoisuus

- Noin joka kolmas suomalainen perhe on tavalla tai toisella monimuotoinen.
- Erilaisia perheitä on aina ollut.
- Nykyään monimuotoisuus osataan paremmin ottaa huomioon ja nimetä → enemmän puhetta ja sanoja
- Muutos: perheestä kohti yksilöiden yhteenliittymää?

Vanhemmuuksia

- Biologinen vanhemmuus
- Juridinen/ oikeudellinen vanhemmuus
- Sosiaalinen vanhemmuus

Tärkeintä perheistä puhuttaessa

- Kuuntele ja kunnioita sitä, miten lapsi itse määrittelee perheensä ja mitä sanoja käyttää
 - Kokeile käyttää samoja nimityksiä kuin perheessä käytetään → luo lapselle turvallisuudentunnetta
- Puhu perheistä monimuotoisesti
 - Ei voi tietää, minkälaisia perheitä lapsilla on, eikä minkälaista perhettä he tulevaisuudessa toivovat
 - Perhetilanteet voivat myös muuttua, silloin auttaa jos kaikenlaisista tilanteista on puhuttu avoimesti ja kauniisti
 - Mahdollisuuksien avaaminen on tärkeä viesti

Moninaisuuden oletaminen

- Moninaisuutta ei voi opetella ulkoa
 - Ei ole tarpeenkaan tietää kaikkia nippelitietoja kaikista tilanteista
 - Perustiedot monista eri perhetilanteista toki on hyvä ammattilaisen omata → www.monimuotoisetperheet.fi
- Moninaisuutta oletetaan lähtemällä siitä, että ihminen voi kertoa omasta tilanteestaan itse
 - Avoimet kysymykset
 - "Keitä perheeseesi kuuluu?" vs. "Mitä isä ja äiti tekevät työkseen?"

Syrjinnän pelkoon vastaaminen

- Monimuotoiset perheet kohtaavat syrjintää ja ennakkoluuloja arjessaan. Siksi he pelkäävät sitä myös ammattilaisten taholta.
 - Turvallisuus
 - Toimintaympäristön kehittäminen:
 - Ihmisten kohtaaminen ja kohtelu
 - Inklusiivisuus = kaikki mukaan!
 - Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus (myös suunnitelmatasolla)
 - Tiedottaminen ja aktiivinen kutsuminen
 - Ääneen lausuttu syrjimättömyys
 - Julisteet, esitteet, muut pienet viestit
 - Yhteisön sisältä nousevat ideat

Summa summarum:

DON'T PANIC

ASENNE RATKAISEE!

KAIKKIEN PERHEIDEN SUOMI

MONIMUOTOISET PERHEET

Tehtävä:

- Käy läpi joku käyttämäsi lastenkirja tai muu materiaali sateenkaarevin silmin:
 - Mainitaanko materiaalissa mitään sateenkaariperheisiin tai seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin liittyvää?
 - Jos materiaalissa esiintyy perheitä, minkälaisia ne ovat?
 - Miten muokkaisit materiaalia nykyistä sateenkaariystävällisemmäksi?
 - Voitko itse tuoda näitä teemoja mukaan työhösi?

